

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, declarat de avocatul Boris Druță în numele inculpatului

Potînga (Htema) Lavrentie.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>26.07.2018 – 24.04.2019,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>22.05.2019 – 12.07.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>17.08.2019 – 30.10.2019.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Potrivit sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 24 aprilie 2019, cauza fiind judecată în procedura prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Potînga (Htema) Lavrentie a fost condamnat în baza art. 362 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 375 unități convenționale, ce constituie 18.750 lei.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Potînga (Htema) Lavrentie, la 06 martie 2018, aproximativ ora 22:20, având scopul de a trece ilegal linia frontierei de stat a R. Moldova prin eludarea controlului efectuat la trecere, în lipsa actelor de călătorie valabile pentru traversarea frontierei de stat prin câmp, s-a deplasat din direcția liniei frontierei de stat ce delimitează hotarul dintre Ucraina și R. Moldova, în prejma semnului de frontieră nr. 0613/03, a trecut ilegal frontiera de stat din Ucraina în R. Moldova, pe direcția satelor Udobnoie (UKR) - Palanca (MDA).

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina și faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, pe care le recunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Astfel, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art.362 alin. (1) Cod penal, adică trecerea frontierei de stat a R. Moldova prin eludarea sau sustragerea de la controlul efectuat la trecerea acesteia.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75, 76 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, că lipsesc circumstanțe agravante, că infracțiunea săvârșită se califică ca una ușoară, sancțiunea căreia se pedepsește cu amendă în mărime de până la 750 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, inculpatul beneficiind de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsa prevăzută de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de o reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă, că ultimul anterior a fost condamnat, nu are loc de muncă, concluzionând a-i fi aplicată o pedeapsă sub formă de amendă.

3. Procurorul în procuratura raionului Ștefan Vodă, Nicolae Tian, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită în baza art. 362 alin. (1) Cod penal pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 525 unități convenționale, ceia ce constituie 26.250 lei.

Apelantul a invocat că prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal.

Ori, infracțiunea imputată lui Potînga L., conform art. 16 Cod penal, se califică ca ușoară, care se pedepsește cu amendă în mărime de până la 750 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, însă acesta beneficiază, conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsa prevăzută de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de o reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Potrivit art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele la 500 la 3000 unități convenționale, iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material - până la 20.000 unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii.

Totodată, mărimea amenzii se stabilește în funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite și de situația materială a celui vinovat și a familiei sale.

Astfel, luând în considerare circumstanțele cauzei, instanța de judecată poate dispune achitarea amenzii în rate timp de până la 5 ani.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2019, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Potînga (Htema) Lavrentie, recunoscut vinovat în baza art. 362 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a 25.000 de lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că prima instanță, eronat a stabilit pedeapsa inculpatului.

Ori, potrivit art. 61, 75 Cod Penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților.

Astfel, instanța de judecată nu a ținut cont de prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal, care prescrie că mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale, iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material - până la 20.000 unități convenționale, luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii.

Circumstanțele menționate indică la faptul că inculpatului urmează, în vederea corectării și reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, a-i fi aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în limita sancțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal, cu respectarea prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală.

5. Avocatul Boris Druță, a declarat recurs ordinar, în numele inculpatului, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Recurentul a indicat că, instanța de apel, examinând cauza în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a mărginit doar la îmbunătățirea penală a persoanei și nicidecum al interesului său social.

Instanța de apel eronat i-a agravat situația inculpatului, și neîntemeiat nu a ținut cont de prevederile art. 79 Cod penal.

În drept, recursul este întemeiat pe *art. 427, p. 2, 6* Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul ordinar este fondat în drept pe *art. 427, p. 2, 6* Cod de procedură penală, avându-se în vedere, probabil, art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală, care prevăd următoarele temeiuri - instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice

dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, asupra căror motive concrete nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, și care ar fi esența erorilor concrete de drept și a circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care ar fi afectat soluția instanței, că instanța de apel nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul declarat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect luând în considerare prevederile art. 61, 75, 64 alin. (3) Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform căror pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată

ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la **500** la 3000 unități convenționale.

Ori, potrivit jurisprudenței naționale, limita minimă se reține, având în vedere stipulările art. 64 alin. (3) Cod penal, conform căroră, limita minimă generală a pedepsei sub formă de amendă constituie **500** de unități convenționale și care nu mai poate fi redusă (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 3641 Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești, pct. 34.*).

Deci, pedeapsa a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Pe lângă aceasta, recursul avocatului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Împrejurările enunțate denotă, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de acest recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar al avocatului este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Boris Druță, împotriva Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2019, în privința inculpatului Potînga (Htema) Lavrentie xx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 noiembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

